

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 13/2015-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. januára 2015 prerokoval vyhlásenie spoločnosti V. D. LASSO NEW YORK, Jozefská 15, Bratislava, a spoločnosti Panonia Motion Pictures Inc., Rockefeller Center, P. O. Box 1161, New York City, N. Y. 10020, Spojené štáty americké, zastúpených spoločnosťou Advokátska kancelária Bauer s. r. o., Dénešova 19, Košice, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Richard Bauer, z 24. januára 2014 o odmietnutí sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky Sergeja Kohuta pre jeho predpojatosť „v konaní vedenom pred Ústavným súdom pod Rvp 21752/2013“ a takto

r o z h o d o l :

Sudca Ústavného súdu Slovenskej republiky Sergej Kohut **n i e j e v y l ú č e n ý** z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vedenom Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 153/2014.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 29. januára 2014 doručené vyhlásenie spoločnosti V. D. LASSO NEW YORK, Jozefská 15,

Bratislava, a spoločnosti Panonia Motion Pictures Inc., Rockefeller Center, P. O. Box 1161, New York City, N. Y. 10020, Spojené štáty americké (ďalej aj „sťažovateľka v 1. rade“, „sťažovateľka v 2. rade“ alebo „sťažovateľky“), z 24. januára 2014 o odmietnutí sudcu ústavného súdu Sergeja Kohuta pre jeho predpojatosť „v konaní vedenom pred Ústavným súdom pod Rvp 21752/2013“.

Predmetom konania vedeného ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 21752/2013 bola sťažnosť O. F., (ako fyzickej osoby), a sťažovateľky v 1. rade smerujúca proti Krajskému súdu v Bratislave ako porušovateľovi ich základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Dňa 17. decembra 2013 bol ústavnému súdu predložený originál splnomocnenia zo 6. decembra 2013, ktorým O. F. splnomocnil advokáta JUDr. Richarda Bauera, aby ho zastupoval v konaniach vedených pred ústavným súdom, „*a to najmä vo veci namietaného porušenia mojich základných práv porušovateľov, a to Okresným súdom Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C/30/2001*“, na základe ktorého v tento deň nahliadol do ústavným súdom vyžiadaného spisu Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 15 C/30/2001 „*za účelom doplnenia jeho sťažnosti*“. Menovaný advokát nahliadol do spisu okresného súdu aj 7. januára 2014.

Sudca Sergej Kohut listom č. k. Rvp 21752/2013-23 z 15. januára 2014 (t. j. administratívnym postupom podľa § 23a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov – ďalej len „zákon o ústavnom súde“) „*podanie 1. O. F... a 2. V. d. Lasso New York...*“ odložil, pričom konštatoval, že „*petit sťažnosti... je neurčitý až zmätočný*“ a že O. F. „*nie je účastníkom namietaného konania*“, ktoré navyše „*bolo právoplatne skončené 2. júla 2013*“, a teda sťažnosť bola ústavnému súdu doručená „*zjavne po lehote*“. V zmysle jeho pokynu bolo uvedené oznámenie zaslané poštou advokátovi 16. januára 2014, a tento ho prevzal 21. januára 2014.

Dňa 23. januára 2014 bolo ústavnému súdu doručené podanie sťažovateľiek označené ako „*Doplnenie sťažnosti v konaní vedenom pred Ústavným súdom pod Rvp 21752/2013*“, v ktorom okrem iného uviedli, že „*samostatným podaním podali vyhlásenie o odmietnutí... sudcu Sergeja Kohuta pre jeho predpojatosť, nakoľko dospeli k záveru, že možno mať pochybnosti o jeho nepredpojatosti na základe skutočností, ktoré sú rozvedené v tomto samostatnom podaní a vyplývajú z okolností celej veci*“. Na základe pokynu sudcu Sergeja Kohuta z 27. januára 2014 bolo uvedené podanie zapísané „ako nové podanie“ pod sp. zn. Rvp 153/2014.

Sťažovateľky svoje vyhlásenie z 24. januára 2014 o odmietnutí sudcu ústavného súdu Sergeja Kohuta pre jeho predpojatosť „*v konaní vedenom pred Ústavným súdom pod Rvp 21752/2013*“ odôvodnili tým, že:

«*Dňa 21. januára 2014 bol zo strany ústavného súdu doručený právnenému zástupcovi sťažovateľa O. F. „prípis“ označený ako „Vec: Odloženie podania“, ktorým ho ústavný súd ako právneho zástupcu všetkých sťažovateľov a nie ako právneho zástupcu len sťažovateľa fyzickej osoby O. F. informoval o tej skutočnosti, že pre formálne nedostatky podania a súčasné kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa advokátom podanie odkladá.*

K uvedenému si sťažovatelia zastúpení právny zástupcom nedovolia nekonštatovať, že vo veci ústavným súdom a jeho rozvrhom práce určený a konajúci sudca, ktorý „Odloženie podania“ vypracoval pravdepodobne pri svojom rozhodovaní opomenul hneď niekoľko skutkovo a právne podstatných skutočností a síce, že advokát v konaní vedenom pred ústavným súdom pod Rvp 21752/2013 na základe Plnomocenstva zo dňa 6. decembra 2013 a len ku dňu 7. január 2014 kedy bolo uvedené Plnomocenstvo dohodou zrušené, zastupoval výlučne fyzickú osobu O. F. a nie aj ostatných sťažovateľov uvedených v sťažnosti v predmetnom konaní pred ústavným súdom.

Podľa sťažovateľov je úplne arbitrárne a bez akejkoľvek skutkovej a právnej relevancie konštatovať skutočnosti spôsobom ako ich konštatuje vo svojom rozhodnutí sudca ústavného súdu a navyše mu doručovať ako nesplnomocnenej osobe prípis označený ako „Odloženie podania“ vzťahujúci sa na všetkých sťažovateľov, ak ostatných sťažovateľov ku dňu rozhodnutia ústavného súdu 15. januára 2014 nezastupoval.

Sťažovatelia dávajú do pozornosti ústavného súdu, že až dňa 17. januára 2014 prevzal ich právne zastupovanie vo veci porušenia ich základných práv postupom porušovateľov v namietaných konaniach v konaní Rvp 21752/2013 vedenom pred ústavným súdom ich právny zástupca, trvajú na prejednaní ich sťažnosti vrátane všetkých ústavnému súdu doručených doplnení, o ktorej bolo nezákonne a protiústavné rozhodnuté prípisom zo dňa 15. januára 2014 a následne vykonané nezmyselné doručenie osobe ich právneho zástupcu, pričom ešte raz dávajú do pozornosti ústavného súdu a najmä vo veci konajúceho sudcu ústavného súdu, ktorý o tom rozhodol, že právny zástupca v čase vydania rozhodnutia o odložení ich podania nezastupoval a tieto právnické osoby neboli k dnešnému dňu vyzvané na odstránenie prípadných nedostatkov ich podania zo strany ústavného súdu v zmysle ich práv...

Sťažovatelia uvádzajú, že z takto koncipovaného textu „sťažovatelia sú zastúpení advokátom“ a súčasne argumentu pre odloženie podania namietaným sudcom, tento spochybňuje bez akejkoľvek príčiny a zákonného podkladu, odbornosť a kvalifikovanosť ich súčasného právneho zástupcu a v čase rozhodovania neexistujúceho právneho zástupcu sťažovateľa O. F., ktorý v čase rozhodovania o Odložení podania nebol právnym zástupcom sťažovateľov a už ani O. F. Týmto namietaný sudca zakladá dôvody pre pochybnosť o jeho nezaujatosti v konaní o porušení práv sťažovateľov vedenom pred ústavným súdom.»

Sudca ústavného súdu Sergej Kohut vo svojom vyjadrení z 3. septembra 2014 uviedol:

„Zodpovie skutočnosti, že vec sťažovateľov vedenú na Ústavnom súde Slovenskej republiky... pod sp. zn. Rvp 21752/2013 som ako sudca spravodajca, ktorá mi bola pridelená podľa rozvrhu práce ústavného súdu, postupujúc podľa § 23a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, odložil z dôvodov tam uvedených a opodstatnených.

Podanie právneho zástupcu sťažovateľov považujem za zavádzanie a nespokojnosť s úkonom, na ktorý ako sudca som mal právo, a ktorý som vykonal.

Pritom musím uviesť, že JUDr. Richarda Bauera nepoznám, nikdy som s ním neprišiel do osobného ani pracovného styku, takisto ako s ním označenými účastníkmi konania a ním označenými osobami.

Za týchto okolností prehlasujem, že sa vo veci necítim byť zaujatý, aby som ako sudca príslušného senátu sa podieľal na rozhodovaní vo veci.“

II.

Podľa § 27 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca je vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nepredpojatosti.

Podľa § 28 ods. 1 zákona o ústavnom súde účastník konania môže vyhlásiť, že niektorého zo sudcov odmieta pre jeho predpojatosť. Ak dôvody, ktoré vedú k vyhláseniu o odmietnutí sudcu pre jeho predpojatosť vznikli do začiatku ústneho pojednávania, môže ju účastník konania vyhlásiť najneskôr na začiatku ústneho pojednávania. Ak dôvody, ktoré vedú k vyhláseniu o odmietnutí sudcu pre jeho predpojatosť, vznikli v priebehu prvého ústneho pojednávania, môže ju účastník konania vyhlásiť bez zbytočného odkladu. Na neskoršie vyhlásenie o odmietnutí sudcu pre predpojatosť sa neprihliada a ústavný súd už o ňom nerozhoduje.

Podľa § 28 ods. 2 druhej vety zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu pre predpojatosť rozhodne iný senát; odmietnutý člen senátu nehlasuje. Pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedajúceho.

Podľa čl. IV odseku 1 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie 1. 3. 2014 – 28. 2. 2015 v znení Dodatku č. 1, ktorým sa mení a dopĺňa Rozvrh práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie 1. 3. 2014 – 28. 2. 2015 (ďalej len „rozvrh práce“) o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhoduje tretí senát, ak ide o sudcov druhého senátu.

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) alebo Trestného poriadku.

Podľa § 14 ods. 3 OSP dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

Tretí senát ústavného súdu konštatuje, že rozhodovanie podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde na základe vyhlásenia sťažovateľiek z 24. januára 2014 nie je v tomto prípade dôvodné. Z obsahu predloženého vyhlásenia je totiž zrejme, že sťažovateľkami uplatnený dôvod vylúčenia sudcu Sergeja Kohuta spočíva primárne v jeho postupe vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 21752/2013 vybavenej odložením podania podľa § 23a zákona o ústavnom súde 15. januára 2014, ktoré bolo ústavným súdom expedované advokátovi JUDr. Richardovi Bauerovi v čase, keď ich ešte právne nezatupoval. Takáto námietka jednoznačne spadá do rámca negatívne vymedzených okolností, na ktoré ústavný súd pri rozhodovaní o vylúčení sudcu nemôže prihliadať.

Okrem toho z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že existenciu nestrannosti sudcu treba posudzovať podľa subjektívneho hľadiska, to znamená na základe osobného presvedčenia a správania konkrétneho sudcu v danej veci a tiež podľa objektívneho hľadiska, teda zisťovaním, či sudca poskytoval dostatočné záruky, aby bola z tohto hľadiska vylúčená akákoľvek oprávnená pochybnosť (III. ÚS 16/00).

Objektívna nestrannosť sa nikdy neposudzuje podľa subjektívneho hľadiska sudcu, ale podľa vonkajších objektívnych skutočností. V danom prípade teda platí tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán. Objektívna nestrannosť sudcu je založená na vonkajších prejavoch previazanosti sudcu s prerokúvaným prípadom či jeho vzťahom k účastníkom (resp. vedľajším účastníkom) konania (m. m. I. ÚS 352/2010). V prípade subjektívneho hľadiska sa nestrannosť sudcu predpokladá až do predloženia dôkazu opaku (Piersack v. Belgicko – rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 1. októbra 1982).

Keďže po preskúmaní vyhlásenia sťažovateľiek z 24. januára 2014 a vyjadrenia sudcu Sergeja Kohuta z 3. septembra 2014 tretí senát ústavného súdu nezistil také skutočnosti, ktoré by podľa § 27 ods. 1 zákona o ústavnom súde viedli k jeho vylúčeniu z výkonu jeho sudcovskej funkcie v danej veci, rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Nad rámec uvedeného tretí senát poukazuje aj na skutočnosť, že uznesením č. k. III. ÚS 336/2014-37 z 10. júna 2014 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú sťažnosť „*O. F., spoločnosti V. d. Lasso New York a spoločnosti Panonia Motion Pictures, Inc.*“ z 15. januára 2014 doručenú mu 20. januára 2014 a označenú ako „*Doplnenie ústavnej sťažnosti sp. zn. Rvp 21752/2013 na jej konečné znenie vo veci*“.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. januára 2015